

72
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 ซอยสุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5000 ภายใน 15666 โทรสาร 0-259-6172

ส่วนวิเทศสัมพันธ์และสื่อสารองค์กร ได้จัดระบบข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ สนใจดูรายละเอียดได้ที่ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

ข่าวจากหนังสือพิมพ์มติชนสุดสัปดาห์ ฉบับประจำวันที 2-8 เดือนกรกฎาคม พ.ศ.2564 หน้า 17 มูลค่าข่าว 139,680.-

รายงานพิเศษ

พิเศษพิเศษ แสงแก่นเพชร

คุณนักวิชาการด้านท่องเที่ยว 120 วัน เปิดประเทศ ความหวัง หรือแค่ความเพ้อฝัน เดือนหน้าจะมาก ถ้า ‘เปิด ๆ ปิด ๆ’

ภายหลังกองรัฐมนตรีประกาศตั้งเป้าจะเปิดประเทศไทยทั้งประเทศภายใน 120 วัน แม้ว่าอาจจะทำให้มีจำนวนผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นบ้าง แต่ค่าประกาศของผู้นำ ย้ำว่าความจำเป็นต้องทำมติชนสุดสัปดาห์ สนทนาประเด็นร้อนนี้กับอาจารย์ยุคลวัชร ภักดีจิวิวัฒน์ นักวิชาการจากสาขาการสื่อสารและการท่องเที่ยว วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มศว

อ.ยุคลวัชรกล่าวว่า จริงๆ เมื่อทุกฝ่ายได้ยื่นคำวาเปิดประเทศใน 120 วัน สามารถมองได้ 2 มุม คือ ด้านของผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจร้านอาหาร ธุรกิจท่องเที่ยว คมนาคม การขนส่ง หรือโรงแรมที่พัก ต้องบอกว่าพอได้ทราบถึงนโยบาย 120 วันเปิดประเทศมันมี 2 ความรู้สึกที่มาพร้อมๆ กัน

ด้านหนึ่ง คือความหวังในการที่จะได้กลับมาทำได้ ได้กลับมาดำเนินธุรกิจของตัวเองให้สามารถไปได้ หลังจากผู้ประกอบการประสบอยู่ในภาวะที่ไม่รู้เลยว่าจะมีโอกาสกลับมาเป็นปกติได้เมื่อไหร่

แต่อีกความรู้สึกหนึ่งคือความฝัน คือการที่นายกรัฐมนตรีกล่าวนโยบาย 120 วันจะเปิดประเทศ ตอนนี้เป็นเพียงประโยคคำพูด และเป็นเพียงแค่ความฝัน ซึ่งความฝันกับความหวังมีความแตกต่างกัน ความหวัง หมายถึงสิ่งที่ตั้งตารอ ส่วนความฝันมันมาพร้อมกับความไม่แน่นอน และความไม่แน่ใจ เพราะฉะนั้น ความสำคัญอยู่ที่ว่า การจะบอกว่าอีกกี่วันเปิดประเทศ ก็เหมือนมีหมุดหมายปลายทางที่ปลายทางนั้น ผู้ประกอบการหลายๆ คนตั้งตารอด้วยความหวังหรือความฝันก็แล้วแต่

แต่มันจะไม่เกิดขึ้นจริง หรือไม่ประสบความสำเร็จ ถ้าหากว่านโยบายมีเพียงเป้าหมาย แต่ไร้ความชัดเจน ในเรื่องของกระบวนการ วิธีการเสถียรภาพที่จะทำให้เกิดประเทศได้ และอาจจะเป็นผลกระทบมากกว่าด้วยซ้ำ ขณะที่มุมมองของผู้ประกอบการ เมื่อได้รับรู้นโยบาย 120 วันเปิดประเทศ เขามี 2 ความรู้สึก คือ ความหวัง กับความไม่แน่ใจ และเชื่อว่าหลายๆ คนอาจจะเป็นเหมือนกันคือ ไม่แน่ใจและหวาดกลัว และอย่างที่ทราบกัน ณ ปัจจุบัน สถานการณ์โควิดในประเทศไทยมีสายพันธุ์ใหม่ๆ ใหม่ๆ เกิดขึ้น และพัฒนาอยู่เรื่อยๆ

เพราะฉะนั้น ไม่มมองของคนที่อยู่ในประเทศนี้ ที่ไม่ใช่ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว การเข้ามาของนักท่องเที่ยวต่างชาติ ทำให้เกิดความวิตก

กังวล ประเด็นหนึ่งเพราะคนในประเทศยังไม่ได้รับวัคซีนที่จัดสรรโดยรัฐอย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพเพียงพอต่อความต้องการ

อ.ยุคลวัชรเชื่อว่า นโยบายมาพร้อมกับความเสี่ยงและความกลัว เพราะปัจจุบันยังมีการติดเชื้อในประเทศอยู่สูง ทั้งๆ ที่รัฐมีมาตรการป้องกันต่างๆ อาทิ การกักกัน การมีระบบ quarantine ต่างๆ แต่ยอดผู้ติดเชื้อยังคงที่ระดับ 2-4 พันคนต่อวันมานานหลายวันแล้ว อีกทั้งยังมีไวรัสสายพันธุ์ใหม่ๆ เกิดขึ้นเข้ามาอยู่เรื่อยๆ ถ้าหากเปิดประเทศแล้ว คนไทยในประเทศยังไม่ได้รับวัคซีนและมีความพร้อมที่จะรองรับจริงๆ ก็เชื่อว่าบรรยากาศในการท่องเที่ยวหรือใช้ชีวิตนั้นอาจจะไม่เต็ม 100% และเกิดความหวาดกลัวซึ่งกันและกัน

ดังนั้น การที่รัฐมีการตั้งเป้าหมายจากการที่นายกรัฐมนตรีออกมาประกาศ ให้ความรู้สึกที่ยังไม่มั่นใจและไม่แน่นอน ตรงได้ที่เราไม่มองไม่เห็นภาพแผนที่จะเปิดประเทศ 120 วันนั้น มันเป็นไปได้จริง และมีรายละเอียดขั้นตอนอย่างไร ซึ่งปัจจุบันความชัดเจนยังไม่ออกมา

เอาง่ายๆ แค่ว่า 120 วัน ท่านจะนับจากวันไหน นายฯ พูดอย่างหนึ่ง วันต่อมาโฆษกรัฐบาลพูดอีกอย่างหนึ่ง เราไม่รู้เลยว่าจับกับแบบไหน deadline อย่างไร แค่ว่าเรื่อง basic ก็ยังไม่ชัดเจนอะไรเลย ทั้งๆ ที่เป็นเรื่องที่เราประชาชนควรจะรับรู้

เชื่อว่าสิ่งสำคัญที่ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ที่เขาต้องการในตอนนี้เป็นแผนการว่าจะทำอย่างไรให้เปิดประเทศได้จริงๆ

อ. ยุคลวัชรบอกอีกว่า อยากให้ทุกคนลองนึกถึงภาพของผลกระทบที่ตามมา ถ้าหากว่า 120 วันครบกำหนดแล้วไม่เปิดจะเป็นอย่างไร?

ส่วนตัวเชื่อว่าก่อนหน้าที่จะถึง 120 วัน ผู้ประกอบการต่างๆ หากมั่นใจ เชื่อรัฐบาล หรือสิ่งที่นายกฯ บอก เขาก็ต้องมีการเตรียมความพร้อม ไม่ว่าจะเป็นการรีโนเวต การเตรียมความพร้อมของพนักงาน สต็อกวัตถุดิบ หรือการเตรียมแผนการตลาดต่างๆ เป็นต้น เพื่อที่จะรองรับเมื่อถึงคราวเปิดประเทศขึ้นจริงๆ

แต่หากถ้าถึงครบ 120 วันขึ้นมาแล้ว ปรากฏว่าเปิดขึ้นจริงไม่ได้ ความเสียหายมันจะยิ่งสูงขึ้น สิ่งที่ต้องเตรียมความพร้อม เม็ดเงินการลงทุนที่เอาไปเตรียมความพร้อมมันก็จะสูญเปล่าไป อันนี้คือสิ่งที่น่ากังวลใจ

ประเด็นสำคัญถัดมาคือ ถ้าหากว่ามันมีแค่ตัวเลขกำหนดการ แต่ไม่ได้มาพร้อมความเชื่อมั่นและแผนการดำเนินการที่ทำให้ผู้ประกอบการสามารถวางแผนประเมินความเสี่ยงของตัวเองได้

ป ระเด็นต่อมา ถึงแม้ว่าครบ 120 วัน รัฐยังยืนยันเปิดประเทศไม่ว่าสถานการณ์โควิด ณ ตอนนั้นๆ จะเป็นอย่างไร อ.ยุคลวัชรก็กังวลถึงความพร้อมในด้านสาธารณสุข จำนวนผู้ติดเชื้อ แผนการดูแลต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นพร้อมๆ กัน สำคัญที่สุดคือ “สิ่งที่น่ากลัวคือสิ่งที่เรียกว่า เปิดๆ ปิดๆ”

สมมุติหากเปิดแล้วพบยอดผู้ติดเชื้อเพิ่มมากขึ้น หรือมีการติดเชื้อ cluster แพร่ระบาดในแหล่งท่องเที่ยว ก็จะทำให้ต้องปิดเหมือนเดิม ตรงนี้แนวทางเป็นอย่างไร เพราะถ้าหากเปิดๆ ปิดๆ ผลกระทบมันอาจจะมากกว่าการที่เจ็บแต่จบ ปิดยาวและรอพร้อมจริงๆ ค่อยเปิดเลยด้วยซ้ำ

เพราะฉะนั้น จะสังเกตเห็นได้ว่าการตั้งเป้าหมาย 120 วันของนายกรัฐมนตรี มีข้อดี คือทุกคนมองเห็นเป้าหมายปลายทาง ทราบถึงเวลาในเตรียมตัวถึงเมื่อใด หรือสายป่านที่รัฐ hold อยู่ทุกวันนี้ จะยาวถึง 120 วันไหม ถ้ามันไม่ถึงแน่ๆ จะได้หาทางอื่น แต่ถ้ามันพอที่จะถึงก็จะได้เตรียมตัว

ผมเชื่อว่าสิ่งที่ผู้ประกอบการ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวต้องการจะรู้คือแผนการดำเนินการที่ชัดเจน ทั้งในเรื่องของหลักเกณฑ์ต่างๆ

ว่าจะเป็นแบบไหน กลุ่มไหนจะเข้ามา หากมีการติดเชื้อเพิ่มจะทำอย่างไร มีมาตรการคุ้มครองไหม อย่างไร และคนในแวดวงอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจะได้รับ การช่วยเหลือวิธีไหน อย่างไรบ้าง หรือการสนับสนุน การเตรียมความพร้อม เป็นต้น

ขณะเดียวกันกลุ่มเสี่ยงของผู้ที่อยู่ในอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวที่จะต้องสัมผัสกับนักท่องเที่ยวเป็น ด่านหน้า หลังการเปิดประเทศ รัฐจะมีขั้นตอนการ ดำเนินการอยู่จุดไหน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและทำให้ ตัวเลข 120 วันสามารถเป็นได้ทั้งความหวังและความ ผันของคนไทยในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

120 วันข้างหน้าคือสถานการณ์ในอนาคตที่ไม่เคย เกิดขึ้นมาก่อน เนื่องจากเราไม่เคยเปิดให้ต่างชาติเข้า มาจริงๆ เรื่องวัคซีนจะเป็นอย่างไร อนาคตคือสิ่งที่ไม่แน่นอน สิ่งสำคัญคือทุกคนต้องเรียนรู้กันใหม่

ข อ.เสนอแนะจาก อ.ยุคลวัชรคือ แน่นอนว่า ตอนนี้นักท่องเที่ยวด้วยความไม่แน่นอนและ หวาดกลัว ในเมื่อปัจจัยสำคัญนั้นคือการระบาดและ โรคติดต่อ หากเราสามารถกำจัดความกังวลใจในส่วน ตรงนี้ จะทำให้บรรยากาศที่จะต้อนรับนักท่องเที่ยว มันเป็นไปได้ยิ่งขึ้น

อย่างแรก อ.ยุคลวัชรมองว่า บุคลากรหรือคน ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ที่จะต้อง สัมผัส บริการนักท่องเที่ยว ตรงนี้ต้องให้มั่นใจว่าได้ รับวัคซีนที่มีประสิทธิภาพให้ได้มากที่สุด 100% คือ เป้าหมาย แต่ไม่ใช่ว่าทุกคนได้ฉีดครบ 100% ทั้งนี้ แต่ต้องเป็นวัคซีนมีประสิทธิภาพ และทำให้เกิดความ อุ่นใจ ไว้วางใจได้

อย่างตอนนี้นักท่องเที่ยวอินตัวอย่างของภูเก็ตแซนด์ บ็อกซ์ (Phuket Sandbox) ซึ่งจะลองให้ภูเก็ตเป็น โมเดลทดลอง อ.ยุคลวัชรย้ำว่า หลังการดำเนินการ ไปได้พักหนึ่ง รัฐบาลและผู้ประกอบการก็จะเริ่มเห็น เมื่อมีนักท่องเที่ยวกลับมาจริงๆ สถานการณ์จริงๆ จะเป็นแบบไหน พฤติกรรมนักท่องเที่ยวจะเปลี่ยน ไปจากเดิมหรือไม่ ค่าใช้จ่ายต่อหัว ความระมัดระวัง ในการใช้จ่าย ความระมัดระวังด้านความสะอาดจะ เป็นอย่างไร

สิ่งสำคัญที่อยากฝากไว้คือ หลังจากการใช้ภูเก็ต เป็นตัวนำร่อง รัฐต้องถอดบทเรียนจากภูเก็ตว่ามี

เรื่องอะไรบ้างที่ต้องกังวลใจ ก่อนจะนำไปต่อยอดสู่ การเปิดประเทศจริงๆ

ยกตัวอย่างว่า สมมุติว่า ภูเก็ตแซนด์บ็อกซ์ (Phuket Sandbox) โมเดลนี้ทดลองจริงแล้วพบว่า นักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปในแง่ของความกังวล ใจ ความสะอาด หรือเม็ดเงินการใช้จ่าย ทั้งหมด ทั้งมวลนั้นจะต้องรับนำไปถอดบทเรียน องค์กรความรู้ พฤติกรรมใหม่เหล่านี้ไปถ่ายทอด นำเอาไปเป็นต้นแบบเพื่อพัฒนาให้พื้นที่ท่องเที่ยวอื่นๆ จังหวัดอื่นๆ ได้เตรียมความพร้อม

อ.ยุคลวัชรคาดว่า นักท่องเที่ยวจากต้นแบบโมเดล ภูเก็ตมีแนวโน้มที่จะมีความสอดคล้องกับกลุ่มที่จะ มาทดลองในจังหวัดภูเก็ต 1 กรกฎาคมนี้เช่นเดียวกัน

ท้ายที่สุด ในมุมมองของอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวอยากให้มั่นใจว่ากลุ่มคนด้านการ ท่องเที่ยวที่สร้างเม็ดเงินให้กับประเทศจะได้รับ วัคซีนที่ป้องกันการติดเชื้อได้ เพราะ “สิ่งที่น่า กลัวคือสิ่งที่เรียกว่า เปิดๆ ปิดๆ” อาจจะสร้าง ความเสียหายมากกว่าเจ็บแต่จบ และเปิดเมื่อ พร้อมจริงๆ ●